ZPRAVODAJ

Obce Černousy

Květen / 2017

http://cernousy.cz

Občasník obce Černousy. ***Své připomínky a náměty na články adresujte na obecní úřad Černousy, nebo na: pecoufal@seznam.cz , Petr Coufal, tel.: 725 716 576.***

Slovo Starosty

Dobrý den,

v minulém zpravodaji jsem zmiňoval některé akce, které máme v plánu zrealizovat tento rok. Na opravu hřbitovní zdi „vstupní brány"je podána žádost o dotaci do dotačního fondu Ministestva kultury, v současné době probíhá vyhodnocení žádostí a čekáme na výsledek. Ve čtvrtek 20.4.2017 proběhla na OÚ společná schůzka se zástupci Povodí Labe, která se týkala řeky Smědé a to konkrétně opatření, které by pomohli zmírnit a předejít škodám při malých povodních a údržby vodního toku. Rád bych tímto oslovil jak zastupitele, tak občany, aby osobně nebo písemně do poštovní schránky OÚ nebo e- mailu obce doručili připomínky, poznatky a návrhy na řešení problémů týkajících se povodní a údržby řeky do 10.5.2017. Tyto informace a poznatky zpracujeme a odešleme oficiální cestou na Povodí Labe do Hradce Králové. Zástupci Povodí Labe a Agentury ochrany přírody a krajiny ČR budou následně pozváni na zasedání zastupitelstva obce, kde se k této problematice vyjádří a bude zde i prostor na diskuzi o těchto problémech.

Dne 20.5. 2017 bude probíhat jak svoz nabezpečného, tak objemného odpadu. Informace o místech a časech svozů bodou přístupné na webu obce, vývěskách OÚ a obecním zpravodaji. Využijte proto tuto možnost likvidace, která je jinak finančně náročná.

Přeji příjemné dny

Miroslav Richter
starosta

Blahopřání

V květnu slaví své narozeniny **22** našich občanů a občánků a v červnu jich oslaví své narození **19**. Všem přejeme vše nejlepší, hodně zdraví a spokojenosti do dalších let.

Narozeniny **v květnu** slaví paní a slečny: Jiřina Školáková, Daniela Konkusová, Stanislava Štrbáková, Marie Divišová, Vlasta Litošová, Jana Ferencová, Sarah Helena Seppová, Marie Bohová, Irena Kmeťová, Tereza Guttenbergová a Rozárka Guttenbergová.

Pánové a chlapci: Jaroslav Kapras, Miloš Šimpach, Josef Miko, Vladislav Ondřejík, Jakub Sedláček, František Soukup, Zdeněk Soukup, Roman Mráček, Jan Grulo, Samuel Feri a Marek Vološín.

V červnu budou slavit dámy: Hana Chowaniecová, Oxana Roušarová, Iveta Ivičičová, Světlana Motruková, Michaela Zikmundová, Marie Kmeťová, Marcela Slípková, Tereza Ferencová, Aneta Richterová a Zina Tůmová.

Pánové: Vladimír Keller, Petr Rigo, Tomáš Vnouček, Miloš Davídek, Olexandr Motruk, Jiří Školák, Lukáš Pavlíček, Milan Rusňák a Martin Novotný.

Všem ještě jednou hodně zdraví a spokojenosti.

(Pokud si nepřejete zveřejňovat svá nebo jména svých dětí, oznamte to na obecním úřadu.)

Dobrá zpráva pro řidiče

Pro řidiče i obyvatele obcí na trase mezi hraničním přechodem Habartice a Libercem je to výborná zpráva, v níž už přestali doufat. Poláci v červnu po roce vrátí na státní hranici Zawidów – Habartice značku, zakazující vjezd na české území vozidlům nad 12 tun. Loni v květnu Poláci značku odstranili kvůli opravě mostu před Bogatyniou ve směru od Hrádku nad Nisou a řidiči začali hledat jiné cesty. Otevřela se tím „stavidla" proudu těžkých nákladních vozů, které způsobují značné potíže celému výběžku. Návrat značky nyní přislíbil starosta Zawidówa Robert Ležny místostarostovi Frýdlantu Jiřímu Stodůlkovi. Také v Zawidówě totiž řeší problémy, které nadměrná kamionová doprava přináší. Jsou to například praskající domy nebo propadající se kanalizační šachty.

Nákladní doprava by se v červnu měla vrátit na svou původní trasu Görlitz – Bogatynia – Hrádek nad Nisou. Obyvatelé obcí si stěžují nejen na hluk, otřesy domů, ale třeba i ničení povrchu nebo propustků. Průjezdnost vozidel se zvedla na den o sedm set až osm set. Značné problémy přináší také proud kamionů při opravě chodníku v Mníšku, kde se tvoří až dvoukilometrové fronty. Pokud kamiony přestanou touto trasou jezdit, silnici se výrazně uleví, hlavně z hlediska bezpečnosti a plynulosti dopravy.

Valdštejnské slavnosti
19. – 21.5.2017 / Frýdlant

Město Frýdlant opět chystá velkolepou kulturně historickou a společenskou událost – Valdštejnské slavnosti 2017.

Potřinácté v novodobé historii bude letos Město Frýdlant opět pořádat své Valdštejnské slavnosti. I tentokrát budou třetí víkend v květnu, tj. **od pátku do neděle 19. – 21. května.** Frýdlant se v těchto dnech znovu zaplní hudebníky, herci, šermíři, vojáky, trhovci, řemeslníky a samozřejmě také vámi, diváky.

V neděli bude pro návštěvníky připravena praporová show, pantomima, výcvik halapartníků, nástup jednotek a střelba, šachový turnaj, mše, historická bitva a další. Pro děti bude opět otevřen malířský ateliér, cirkus a budou připravená různá divadelní představení. Slavnosti budou ukončeny v 16:45 odjezdem vévody.

SVOZ NEBEZPEČNÉHO ODPADU
Sobota 20. května 2017

Upozorňujeme naše občany, že se mohou zbavit odpadů, které nelze skladovat. Tekuté odpady můžete odevzdat pouze v uzavřených nádobách. Podnikatelé a firmy zaplatí plnou cenu dle sazebníku. Seznam odpadů, které můžete odevzdat najdete na vývěskách a na el. stránkách obce.

Rozpis svozu

Boleslav – křižovatka u mostu - - - - - 8:00 – 8:15
Ves – hospoda - - - - - - - - - - - - - - - - - 8:20 – 8:35
Obecní úřad - - - - - - - - - - - - - - - - - - 8:40 – 8:55
Černousy – hospoda - - - - - - - - - - - - -9:00 – 9:15

Využijte možnost, kdy obec hradí likvidaci odpadů, která je jinak finančně náročná.

SVOZ OBJEMNÉHO ODPADU
Sobota 20. května 2017

Upozorňujeme naše občany, že se mohou zbavit: **Objemný odpad** je starý nábytek, čalouněný či plastový nábytek, postele, matrace, podlahové krytiny, koberce, peřiny, dětské autosedačky, dřevo.

Objemný odpad jako např. skříň či postel je nutné nejprve objemově upravit, tj. rozdělat či rozložit na desky. Tyto odpady budou přijímány pracovníkem obce na svozovém místě zdarma.

Upozornění: sedadla z aut na sběrném místě neodebíráme !!!

Svozové místo: Černousy – bývalá pískovna nad panelovým domem - - - - - - - - - - 08:00 – 11:00

Obecní zastupitelstvo

První letošní zasedání zastupitelstva obce č. 1 / 2017 svolal starosta na 22.března do zasedací místnosti OÚ. Zastupitelé se sešli v plném počtu devíti členů.

Zastupitelstvo schválilo konečnou úpravu rozpočtu č. 5/2016 a úpravu rozpočtu č. 1/2017, schválilo účetní závěrku obce, střednědobý výhled rozpočtu obce Černousy 2018 – 2021, prodej a pacht obecních pozemků a mnoho dalšího.

Usnesení ze zasedání si můžete přečíst na úřední desce před OÚ a na stránkách obce http://cernousy.cz , kde je také zveřejněn zápis ze zasedání.

Pletení košíků z pedigu

Vážení spoluobčané, chcete se naučit plést nádherné košíky, tácy, dózy či ošatky?

Obec Černousy připravuje kurz pletení košíků z pedigu ***v termínu 20.5.2017 v 15 hodin*** *v zasedací místnosti OÚ Černousy.*

Přihlásit a zaplatit vstupné ***50,- Kč*** *můžete na OÚ Černousy do* ***10.5.2017.***

Černouský kvíz

Správná odpověď z minulého kvízu: Vzorná školačka na fotce z roku 1967 je Bohuška Coufalová.

Do uzávěrky tohoto vydání bylo doručeno několik správných odpovědí, z kterých byl vylosován výherce a tím se stal pan **Jaroslav Kapras, blahopřejeme !** Poukázku na nákup zboží v hodnotě 1**00,- Kč** v obchodu se smíšeným zbožím paní Věry Vokurkové si může vyzvednout na OÚ.

Otázka dnešního kvízu:

Kdo je ta další vzorná školačka na fotce z roku 1965 ?

Své odpovědi posílejte na e-mail: pecoufal@seznam.cz nebo SMS zprávou na tel.: 725 716 576 (nezapomeňte uvést i své jméno**), můžete jí sdělit i osobně** Petru Coufalovi.

Výherce, který bude vylosovaný ze správných odpovědí, získá poukázku na nákup zboží v hodnotě 1**00,-** Kč v obchodu se smíšeným zbožím paní Věry Vokurkové v Černousích.

Bába bylinářka

Lopuch plstnatý *(Arctium tomentosum)* - dvouletá až 120 cm vysoká bylina roste v celé Evropě a v severní Asii až po Altaj.
Pro léčebné účely se sbírá její kořen, který se dobývá u jednoletých rostlin na podzim, u dvouletých na jaře, protože koncem vegetačního období v prvním roce života rostliny se v kořeni ukládají zásobní látky, takže je dužnatý, po vykvetení však dřevnatí nebo dokonce i vyhnívá, takže se pro léčitelství stává bezvýznamným.
Po omytí se suší, teplota však nesmí přesáhnout 50°C. Dužnatý kořen *(Radix Bardanae)* je v léčitelství vysoce ceněn, protože se v něm ukládají, pro lidské zdraví, velmi cenné a užitečné zásobní látky.

Léčivé účinky

Nejdůležitější léčivou schopností Lopuchu je silné **čištění krve**. To jej řadí mezi nejlepší rostlinné léky na všechny druhy kožních chorob, přičemž se používá zevně i vnitřně. Při současném vnitřním i vnějším podávání jím lze často vyléčit i chronické **ekzémy** a jiné kožní poruchy vzniklé v důsledku špatné látkové výměny. Olej z kořene je výborným kožním lékem - užívá se zevně při uhrovitosti, na potírání **ekzémů** a **mykóz**, vředů, **akné** či ran. Po zaschnutí se smyje čajem z kořene. Výborné jsou účinky Lopuchu na **růst vlasů**, pomáhá proti jejich vypadávání, **lupům** a maštění vlasů. Silný odvar z kořene, vtíraný několikrát týdně do pokožky hlavy, růst vlasů posiluje a i v lékařství se používá lopuchový olej proti padání vlasů a lupům. Látky, obsažené v kořenu Lopuchu příznivě působí rovněž při poruchách **trávicího traktu** a na celkové **posílení organismu**. Má účinky močopudné a potopudné, silně povzbuzuje látkovou výměnu a zlepšuje činnost **jater** a **žlučníku**. Využívá se při **dně**, **revmatismu**, při **ledvinných** a **močových kamenech**, **gastritidě**, při **peptickém vředu** a při zánětech v **ústní dutině.** Snižuje hladinu **cukru** v krvi, užívá se též při onemocnění kloubů a **artrózách** různého původu, **hemoroidech** a malárii.

Účinné látky

Kořen Lopuchu plstnatého obsahuje, polysacharid inulin, silice, polyacetylenové složky (tridekadientetrin, tridecenpentain) s fytoncidním a fungicidním účinkem, sliz, třísloviny, minerální látky, lappin, glykosid arkciín, kyselinu palmitovou, hořčiny, pryskyřice, bílkoviny, tuky, sulfáty a fosfáty vápníku, draslíku a hořčíku, olej, vitamín C.

Vlastnosti

Dezinfekční, čistící, diuretikum, adaptogen.

Příprava a dávkování

V kožním lékařství nebo při léčbě cukrovky se užívá silnější čaj (20 g drogy na 250 ml vody - pít 3x denně)
V ostatních případech se užívá slabšího odvaru, který se připraví ze dvou čajových lžiček na 400 ml vroucí vody - čaj se nechá přes noc odstát a užívá se pak 4x denně po 100 ml
Olej z kořene Lopuch plstnatého připravíme tak, že do 1 litru slunečnicového oleje vložíme 130 g sušeného kořene a necháme za každodenního protřepávání stát 1 měsíc. Poté scedíme a užíváme vnitřně 1 čajovou lžičku 3x denně, zevně k potírání postižených míst.

Vedlejší účinky

Nedoporučuje se užívat v těhotenství.

Ivana Krišáková

Pálení čarodějnic

Jedná se o velmi starý a dodnes živý lidový zvyk a zvláštní svátek. Tuto noc se lidé scházejí u zapálených ohňů a slaví příchod jara. Na některých místech se staví májka. Noc z 30. dubna na 1. května byla pokládána za magickou. Lidé věřili, že tuto noc se čarodějnice slétají na čarodějnický sabat, a skutečně je tato noc jedním z největších pohanských svátků. Lidé také věřili například v otevírání různých jeskyní a podzemních slují, ve kterých jsou ukryty poklady. Hlavním smyslem tohoto starého lidového zvyku byla pravděpodobně oslava plodnosti.

V naší obci se také každoročně pálí čarodějnice a stejně tak tomu bylo i letos. Na několika místech v obci se za soumraku rozhořeli ohně a zavoněla opékaná uzenina. Pěknou vatru postavili myslivci ve Vsi u Hospody pod Lípou, kde se i přes chladné počasí sešlo zvečera poměrně dost lidí. Kdo chtěl mohl si opéct buřta, ohřát se u ohně a nebo v teple hospody. O hudbu se postaral Míra Křovina s Frantou Machianem a o ostatní servis paní hostinská Lenka.

Sbor dobrovolných hasičů Ves

Křest hasičského vozu

Naše hasičská CASka po létech provozu již nutně potřebovala mnoho oprav a proto nám jí obec za přispění krajských dotací nechala kompletně zrekonstruovat. Když se nám pak v březnu vrátila z dílny pana Miroslava Velcla jako úplně nové auto, měli jsme velkou radost a rozhodli se udělat si malou oslavu. 25. března jsme projeli předváděcí jízdou všechny části obce abychom ho všem ukázali a poté se sešli ve Vsi před hasičárnou, kde jsme naše staronové vozidlo pokřtili. No a jak jinak by se měl náš vůz jmenovat než „Karel“, po svém letitém řidiči Karlu Práškovi, který sám také vůz pokřtil postříkáním šampusem. Veřejnosti jsme také představili nové zásahové obleky, které naše jednotka od obce dostala v loňském roce a potom jsme všechny přítomné pozvali na malé pohoštění do hasičárny.

Hasičská velikonoční zábava

V sobotu o velikonocích jsme již tradičně pořádali na sále ve Vsi hasičskou zábavu, která se tentokrát setkala se slušným zájmem veřejnosti, prodali jsme více než 90 vstupenek. Nemalý podíl na tom měla i skvělá hudba v podání jablonecké kapely SO-NET BAND. Také tombola byla velice lákavá. Něco nám věnovali sponzoři, ale hlavně většina členů darovala do tomboly mnoho pěkných a hodnotných cen, které se po půlnoci losovaly více než půl hodiny. Hlavní ceny byly dva pytle cementu od Dřevařských závodů, nádherný dort v podobě hasičského auta od paní Michaly Zikmundové a jízdní kolo od pana Lukáše Jirečka. Když nádherný dort vyhrál Petr Hübel, nechal ho hned veřejně vydražit. Po krátkém přihazování ho získal za 800 korun Radek Coufal a přispěl tak pěknou sumou do hasičské kasy. No a než nechat takovou nádheru zkazit, tak dort raději nakrájel a rozdal všem ochutnat. Každý tak mohl zjistit, že dort od paní Zikmundové byl nejenom dokonalý vzhledově ale i velice chutný.

Děkujeme tímto všem sponzorům ale hlavně členům našeho sboru, kteří se na přípravě zábavy podíleli a všem, kteří darovali pěkné ceny do tomboly.

Výbor SDH Ves.

Myslivecký spolek Andělka – Ves

V jarním období členové našeho mysliveckého spolku nezaháleli. Během března a dubna se nám podařilo vybudovat novou kazatelnu, která bude sloužit k odstřelu černé i srnčí zvěře. V dubnu jsme zajistili dvě brigády sběru kamene na polích GRAINu.
Děkuji tímto všem členům našeho spolku, kteří se na této činnosti podíleli. Rudolf Štrbák, myslivecký hospodář.

Obrázky ze starých časů

Vážení čtenáři, v této rubrice Vám budeme nadále přinášet obrázky a fotografie z historie naší obce. Pokud máte doma nějakou fotku z dob minulých, budeme velice rádi, když nám jí zapůjčíte k otisknutí. Dnes začínáme dobovou pohlednicí z Boleslavi.

Něco z historie

V sekci historie Vám na pokračování přepisujeme vyprávění pana Františka Pulce, ve kterém popisuje své nasazení do říšské pracovní služby v Německu za druhé světové války a následné putování domů po ukončení války.

(Vzpomínky pana Františka Pulce nám zapůjčila paní Helena Čemová – děkujeme.)

František Pulec, Ves 5, ✶ 1.4.1927, † 13.2.2009

Pokračování minulého vydání…….

Tím vznikaly střechy silné až půl metru. Tak si počínali i ostatní vesničané.

V době zrání zahradních a polních plodin si hlídali obyvatelé své zahrádky a záhumenky s puškou v ruce, aby jeden druhého neokradl. Hlídaly obyčejně ženy nebo starci, protože mužů bylo málo. Z vyprávění místních obyvatel jsme se dozvěděli, že minulou zimu zemřelo několik obyvatel hladem, protože ještě nemívali příděl potravin, každý měl jen to, co si sehnal.

Po seně brzy následovaly žně. Sklízelo se žito, méně už pšenice a proso. Žně obstaralo několik kombajnů jedoucích za sebou. Žito nebylo tak vysoké jako u nás, mělo asi jeden metr a navíc bylo řídké. Bylo to pravděpodobně tím, že převážnou část na podzim při setí zajistili domácí obyvatelé na přilepšenou pro sebe v zimních měsících. Hektarové výnosy byly na naše poměry velmi malé. Sláma zůstávala z velké části na poli, jen nepatrná část se odvezla na stlaní. Ještě horší to bylo s pšenicí, jedině proso mělo bohatou úrodu. V době žní se nám naskytla možnost vylepšit si jídlo. Půjčili jsme si od sousedky primitivní malý ruční mlýnek, který byl zhotovený z puksny kola, která byla zevnitř obložena dráty a na lavici byl šestihranný kolík ze železa pevně zadělaný na prkně. Do toho se nasypalo zrní a točilo se železnou puksnou s dráty. Vyžadovalo to dost zručnosti, aby tak získaná drť nebyla příliš hrubá, nýbrž jemná a stejnosměrná. Padalo to na kus podloženého papíru nebo hadru.Takto získaná směs se oddělovala od plev následovně: venku nad plachtou se nechala pomalu padnout a vítr odnášel část plev. Tím byl náš šrot způsobilý k vaření.

Ženy ve volném čase hledaly a sbíraly kravský trus a udupávaly jej do v zemi vyhlobených jamek. Po zaschnutí tak získaný trus stavěly do pyramid nebo ježků, jaké jsme byli zvyklí doma stavět ze dřeva. V zimě pak trusem topili. Každá domácnost se zásobovala podle možností tímto topidlem, protože lesy široko daleko nebyly, ani uhlí nebylo k dostání. Například v našem táboře se jídlo uvařilo tak, že jsme nejdříve v okolí vesnice na ladem ležící půdě, které bylo všude dost, museli odvést všechen suchý plevel na žebřiňáku do tábora, a tím materiálem se vařilo jídlo. Hořelo to jako sláma, a proto musel stále jeden člověk sloužit jako topič, aby se vůbec mohlo něco uvařit. Jelikož veškerý hnůj a trus se používal na topení, tak ani místní obyvatelé nehnojili tak, jak se to provádí u nás. Výnosy byly všude malé, i když půda byla černá a kvalitní. Při řádném obdělávání a přihnojení by musela dodat více. Také jsme nikde neviděli používat umělá hnojiva, ani močůvka se nevozila na pole, protože ani žumpy nebyly.

Čím dál jsme byli od města, tím bylo pro nás horší jídlo. Když naši strážní fasovali proviant, tak cestou půlku rozprodali. Na jaře nás poslali na pole trhat malé bodláky a lebedu. Náš kuchař je musel nadrobno rozřezat a přidat do polévky. Tím se mělo docílit lepšího jídla a víc vitamínů. V létě se vařily polévky ze zelených rajčat a okurek. Takovou polévku jsme měli ráno, v poledne i večer, někdy celý týden. Věděli si vždy rady jak nás okrádat a čím doplnit stravu. Po žních nás opět odvezli do tábora č. 8, protože nás už nepotřebovali. Řepa se v kolchozu nepěstovala a z brambor nebylo nic ke sklizení, protože na jaře vyschly v zemi. Do tábora nás odvezlo nákladní auto. V táboře jsme byli přiděleni do pracovní čety, která pracovala na pile. Pila byla z tábora vzdálena asi tři čtvrtě hodiny pěšky. Byla to malá provozovna s jedním katrem do 60 cm a s novou ruskou rychloběžkou do 30 cm. Sámovka tam nebyla. Navíc tam byla sedm metrů dlouhá primitivní dvoukomorová sušárna. Sušilo se tak, že jeden starší člověk vzadu topil v kamnech a obě komory vyhříval. Zpracovávalo se tam měkké dřevo, hlavně smrk. Zásoby kulatiny nebyly nikdy veliké. Ke katru se navážela kulatina pomocí kolejových vozíků. V zimě jsme klády tahali ručně po sněhu. Přes přísný zákaz a hlídání se nám přece někdy podařilo přehodit přes zeď, která byla proti silnici, otýpku třísek a prodat jí ruským civilistům za 5 – 8 rublů. Dříví bylo velmi vzácné a proto drahé a dalo se lehko prodat. Taktéž ruští civilní zaměstnanci pily prodávali nejen třísky, ale i prkna a jiné věci. Někdy se stalo, že je při tom chytili, a pak šli za rozkrádání národního majetku na rok i více do pracovního tábora. Jeden takový tábor se nacházel na cestě z našeho tábora k pile. Tento tábor byl daleko více zadrátovaný než náš. Také jsme viděli, jak při eskortování do tohoto tábora vedlo 4 – 5 strážných dvě ženy. Pokud jsme měli možnost vidět kolem projíždějící vlaky, tak se téměř vždy hned za lokomotivou nacházel jeden vagon s ruskými vězni, který byl důkladně zamřížován a střežen. Vysvětlovali jsme si to tak, že stále převážejí vězně z jednoho tábora do druhého.

Část zajatců pracovala na stálo v oděském přístavu a v neděli se tam chodilo na brigádu. To bylo tehdy, když se na stálém pracovišti nepracovalo v neděli. Do samého přístavu připlouvaly nákladní lodě z různých zemí a přivážely různé zboží od cementu až po potraviny. Jednou jsme byli svědky toho, jak námořníci z americké lodě zhazovali mezi skupinu ruských civilistů chleby bílý jako vata. Lidi se na to okamžitě vrhli ma každý se snažil dostat alespoň kousek chleba. Američané z toho měli velkou zábavu a celou tu scénu filmovali. V samotném přístavu bylo v tu dobu jen velmi málo mechanizace. Lodě měly své vlastní jeřáby, jimiž vykládaly přímo do aut a vlaků nebo do skladišť. Nikomu nebylo známo, že by někdo utekl na kotvící loď. Zato však došlo k několika útěkům v táboře 4 a 8, nikdy jsme se ale nedozvěděli, jestli jim to vyšlo nebo ne. Nikdy nikoho nepřivedli nazpět, i když vedení tábora vždy tvrdilo, že je chytili. Po každém útěku se nám v táboře zhoršil celkový režim. Hlavně se to projevovalo hlídáním ve volném čase a cestou do práce a z práce. Když někdo chtěl něco koupit, tak nám to strážní nepovolili. Navíc nekonečnými apely a počítáním se někdy stalo, že se nemohli dopočítat – někdo scházel nebo dva přebývali, na někoho se zapomnělo. Proto jsme museli někdy stát na mrazu při nedostatečném oblečení.

Stalo se, že když byl sníh a mráz, přivezly do tábora brambory, které byly zmrzlé jako hrách a přesto je nechali ležet venku nepřikryté ve sněhu. Každý den při fasování proviantu se vzalo několik brambor z této hromady. Ty se částečně myly a házely do vařící vody neloupané. Z nich se vařila polévka. Jinak to ani nešli dělat, protože k loupání by se musely nechat rozmrznout a byla by z nich kaše. Uvažovali jsme jak by to dopadlo, kdyby náhle přišla obleva a naše brambory zmrzlé jako kaštany by roztály. To se také stalo. Velmi náhle, jak už to bývá v přímořských oblastech u změn počasí, přišla obleva. Naše doměnky byly sice správné, ale vedení tábora mělo v tomto směru daleko více zkušeností. Vyhlásili okamžitě poplach na brambory. Větší část musela sehnat v táboře i mimo něj hodně sněhu a ti druzí odváželi zmrzlé brambory do sklepa a míchali je se sněhem. Tímto se brambory udržely ve zmrzlém stavu a navíc, a to bylo to hlavní, se jich hodně ušetřilo, neboť se denně vydávaly do kuchyně i se sněhem. Byl to typicky ruský nápad, jak v nouzi z mála udělat hodně. Navíc v této zimě hodně z nás v důsledku špatného oblečení na nohy a ruce, utrpělo omrznutí končetin.

Pokračování příště ……..

Obec Černousy a hasiči Ves

Vás zvou na tradiční

KÁCENÍ MÁJE

v sobotu 27. května od 14:00 hodin
na hřišti v Boleslavi

VESELÉ ŠOU BÁBY A DĚDKA

točené pivo, nealko, teplé uzeniny, sladkosti a zmrzlina pro děti, hudba, případně i tanec

Vstupné: dobrá nálada!

Hudba: Matěj Velc

IO-inteligentní odpoledne, z.s.- SRPDŠ Višňová a SDH Višňová pořádají v sobotu 3.6.2017

cestu „Pohádkovým lesem" a „dětský den"

Start je v Poustce od 10,00 do 11,00 hodin (část Obce Višňová - u obchodu půjdete do kopce)

Pro děti jsou připraveny soutěže a sladké odměny, v cíli (u Kulturního domu ve Vísce) děti dostanou buřtíka na opečení, pro všechny je zajištěno bohaté občerstvení.

V cíli bude pro děti připravena **projížďka kočárem s koňmi, soutěže pro děti.** K poslechu a tanci bude zajištěna reprodukovaná hudba. Srdečně zveme všechny děti, rodiče, prarodiče, aby s námi prožili krásný den.

KRAJ

příloha Libereckého kraje

květen 2017

UDÁLOST MĚSÍCE

MALEVIL CUP 2017

Lužické hory se o víkendu 9.–11. června 2017 otevřou závodníkům již 18. ročníku International MTB marathonu – Malevil Cup – tradiční závod na horských kolech. Místem startu je náměstí v Jablonném v Podještědí. Prostor pro prezentaci závodníků a cíl samotného závodu je v Resortu Malevil u Heřmanic v Podještědí.

Doprovodný program začíná již v páteční podvečer prezentací partnerů a prodejních stánků s cyklo i necyklo zbožím. Pohodovou předzávodní atmosféru pak navodí koncert místní kapely. Hlavní závody jsou připraveny na sobotu. Trasy pro bikemarathonce v délce 100, 65, 45 a 25 km prověří síly všech závodníků. *„Kratší distance zvládne absolvovat každý, kdo vlastní kolo a má chuť. Odměnou mu budou nevšední zážitky a třeba i dosud nepoznané emoce v cíli. To může z vlastní zkušenosti potvrdit i místní pan farář Chrámu sv. Vavřince a sv. Zdislavy Pavel Mayer, který je již znovu přihlášen,“* doplňuje ředitel závodu Radek Patrák. Vyhlašování vítězů, tombola a večerní program zakončí sobotní den.

Neděle bude věnována dětem. Dětské závody, hry a soutěže připravili pořadatelé ve spolupráci s Týmem silniční bezpečnosti Libereckého kraje a partnery Malevil Cupu.

Na startovní čáru bikemarathonu se opakovaně staví stovky či tisíce amatérských závodníků, ale i řada elitních jezdců. Mistři světa a Evropy nebo vítěz olympiády. Je to například Jarda Kulhavý, Thomas Dietsch, Alban Lakata, Kristián Hynek, Periklis Ilias, Tiago Ferreira.

18. International MTB marathon – Malevil Cup je součástí seriálu závodů, stejně jako UCI Mountain Bike Marathon series 2017, MarathonMan Europe 2017, Author Marathon Tour. Na své si přijdou i mladí závodníci od 2 do 14 let, pro které je připraven Eleven dětský MTB cup 2017. Závod se koná za podpory Libereckého kraje.

Kompletní program a více informací naleznete na www.malevilcup.cz a www.paklisport.cz.
Text: Květa Šírová
Foto: archiv Malevil Cupu

NA KRAJI

MUZEJNÍ NOC POD JEŠTĚDEM 2017

Takzvaná kulturní křižovatka mezi libereckou galerií a muzeem ožije v pátek 19. 5. tradiční akcí – Muzejní nocí pod Ještědem. Od šesti hodin až do půlnoci si návštěvníci mohou prohlédnout galerii či muzeum. Bohatý kulturní program se nebude odehrávat pouze uvnitř institucí,

Severočeské muzeum v Liberci. Foto: Ivana Koutová

ale také na venkovním pódiu, kvůli kterému budou uzavřeny ulice Masarykova a Vítězná. Při letošním ročníku se spojily instituce z Liberce (Severočeské muzeum, Oblastní galerie Liberec, iQLANDIA a Technické muzeum Liberec), Jablonce nad Nisou (Muzeum skla a bižuterie a Dům Jany a Josefa V. Scheybalových) a Vratislavic nad Nisou (Automuzeum Vratislavice a Rodný dům Ferdinanda Porscheho) a připravily bohatý program pro všechny věkové kategorie na téma *cirkus*. Téma se odrazí především ve výtvarných dílnách, které budou probíhat ve vybraných institucích a v některých pódiových vystoupeních. Celovečerní program oživí také komentované prohlídky, venkovní program a hudební produkce regionálních kapel. Podobně jako v minulých letech bude zajištěna kyvadlová doprava historickými autobusy mezi Libercem a Jabloncem nad Nisou se zastávkou ve Vratislavicích nad Nisou. Projekt Muzejní noc pod Ještědem je součástí Festivalu muzejních nocí, který volně navazuje na Mezinárodní den muzeí. Vstup zdarma.

KRAJSKÝ DEN VČELY A MLADÝCH VČELAŘŮ

Již po třinácté se 13. 5. od 9.30 do 15.00 hodin uskuteční v Lidových sadech v Liberci Krajský den včely a mladých včelařů. Na programu jsou ukázky živých včel – skleněný úl, chov matek, přednášky o včelách a jejich chovu nejen pro včelaře, možnost konzultací pro začínající i zkušené včelaře, výstava a prodej včelařských potřeb, představení včelích produktů a jejich prodej, tvůrčí dílničky pro děti i dospělé, tematické soutěže a hry pro děti. Akce slouží jako pocta a podpora lidem, kteří se tomuto krásnému, ale náročnému oboru věnují. Podrobný program najdete na www.ovcsvliberec.cz a www.strevlik.cz.

LIBERECKÝ MRAKODRAP ZÁŘIL MODŘE

V noci z neděle 2. dubna na pondělí 3. dubna zářila budova Krajského úřadu Libereckého kraje modře. Nasvícením čelní stěny libereckého mrakodrapu a úvodní strany krajských internetových stránek se kraj již podruhé připojil k osvětové kampani „Česko svítí modře“. Jejím cílem je zvýšit povědomí společnosti o problematice autismu.

Sídlo Libereckého kraje v modrém nasvícení. Foto: Tomáš Cmíral

CYKLOBUSY IDOL OPĚT V PROVOZU

První vlna cyklobusů (Krompach, Výprež, Bedřichov, Smědava a Jizerka) vyjela v sobotu 29. dubna. Další linky (turnovské a krkonošský cyklobus) zahájí provoz v sobotu 3. června a nakonec se od 1. července přidají dvě linky přes Kozákov do Českého ráje. Cestuje se po Libereckém kraji dle tarifu IDOL, za hranicemi v Královéhradeckém kraji za tarif dopravce. Jízdní kolo je zpoplatněno částkou 25 Kč. Více informací naleznete na www.iidol.cz (TURISTIKA → CYKLOBUSY A TURISTICKÉ LINKY).

NA KRAJI SE KONÁ SEMINÁŘ O BYDLENÍ

Seminář s názvem *Peníze v bytovém domě* se bude konat 15. 5. od 17 hodin v multimediálním sále Krajského úřadu Libereckého kraje. Je určen pro statutární zástupce i členy bytových družstev a SVJ. Jeho tématem jsou problémy s neplatiči, pohledávky SVJ, ale také hospodaření s fondem oprav, tvoření dostatečných rezerv, hospodaření a financování oprav v BD. Seminář bude probíhat formou moderované diskuse. Diskutovat nad konkrétními problémy při správě financí v bytovém domě budou přední odborníci na účetnictví, financování a legislativu bydlení. Účast je pro všechny registrované účastníky zcela zdarma. Registrovat se můžete na www.akademiebd.cz. Informace o seminářích můžete získat také e-mailem na akademie@dumplnyuspor.cz nebo telefonicky na bezplatné lince 800 821 831. ←

KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ

K VĚCI

Jakou cyklostezku v Libereckém kraji byste čtenářům doporučili?

TOMÁŠ HOCKE (SLK)

Z mého pohledu starosty Turnova je volba jasná. Je to *Greenway Jizera*. Cyklotrasa vás povede malebným údolím řeky Jizery z Turnova, přes Rakousy, Malou Skálu až do Líšného. Na trase je spousta zajímavostí, které stojí za to vidět.

MICHAL KŘÍŽ (ANO 2011)

Podle mého názoru je nejhezčí cyklostezka *Greenway Jizera* podél řeky Jizery z města Turnov do obce Malá Skála. Je to ideální výlet pro rodiny s dětmi jak svoji délkou, profilem i možnostmi dalšího vyžití okolo stezky.

ZUZANA KOCUMOVÁ (ZPLK)

Kdybych se měla držet přímo označení „cyklostezka“, tak potom úsek z Osečné k průrvě Ploučnice, který ale daleko raději využívám na in-liny. Osobně totiž na kole nerada jezdím po zpevněných cestách, takže mi to nedá nezmínit ještě singltreky kolem Nového Města pod Smrkem.

VÍT NĚMEČEK (ODS)

Doporučuji cyklostezku ze Splzova přes Malou Skálu do Turnova. Pohodová trasa krásným krajem! Ideální pohyb, který jako doktor radím všem věkovým kategoriím.

TOMÁŠ HUDEC (ČSSD)

Doporučil bych cyklostezku *Greenway Jizera* v úseku Líšný – Malá Skála – Rakousy – Turnov. Údolí řeky je nádherným koutem přírody, kterým je škoda projíždět jen autem či vlakem. Vzhledem k nabídce turistických zajímavostí a aktivit v blízkosti řeky je možné cykloturistiku kombinovat s pěšími vycházkami či návštěvou památek.

RADOVAN VÍCH (SPD–SPO)

Doporučil bych nenáročnou cyklostezku pro všechny generace cyklistů, která začíná ve Vratislavicích nad Nisou a následně vede mírným stoupáním lesní asfaltovou cestou na Dlouhý Most a Jeřmanice. Cestou v lese se můžete v letních měsících v nedalekém lesním jezírku osvěžit a na své si přijdou i houbaři.

MILOŠ TITA (KSČM)

Jako starosta Ralska určitě tu od Mimoně přes Stohánek a Náhlov až do Osečné. Je nádherná. ←

Další názory zastupitelů si můžete přečíst na www.kraj-lbc.cz/zastupitelstvo

1 | V 72 letech je Petr Černý vlastníkem stovek dobových pohlednic.
2 | Ukázka pohlednice ze sbírky Petra Černého. Některé jeho pohlednice jsou k vidění i na webových stránkách města Jablonné v Podještědí: www.jablonnevp.cz/historicke-pohlednice/gs-1006/p1=1866.

OSOBNOST KRAJE

PETR ČERNÝ

Sběratel starých pohlednic specializující se na Jablonné v Podještědí a jeho okolí. Pohlednice z jeho archivu si půjčují autoři knih o historii či přednášející. Slouží ale i jako obrazový podklad při rekonstrukcích historických budov či památníků.

Jste rodákem z Jablonného v Podještědí nebo pocházíte odjinud?
Ne rodákem nejsem. Narodil jsem se v Čelákovicích u Prahy v březnu roku 1945, ale do Jablonného jsem přišel už jako čtyřměsíční miminko s rodiči a dvěma staršími sourozenci. Otec do Jablonného poprvé přijel už v červnu 1945 na základě rozhlasové výzvy k osídlení pohraničí a hlavně kvůli získání vlastní klempířské živnosti. Celý svůj život jsem tedy strávil v Jablonném a za tu dobu se ze mě stal velký patriot. Potkal jsem tady i svou manželku, s níž mám dnes už dvě dospělé děti.

Co je Vaší životní profesí?
Dnes jsem už v důchodu. V roce 1959 jsem nastoupil do Liberce na učiliště obor zedník. Rád jsem společně s kamarády objevoval krásu starých a mnohdy i polorozbouraných domů, které zde v poválečném pohraničí byly. Podnikali jsme výpravy do okolních lesů a procházeli všechny opuštěné hájovny, vybydlené výletní restaurace a skalní vyhlídky. Hráli jsme si tam na vojáky, nebo si představovali všechny ty lidi, co tam žili. To všechno mě přivedlo k profesi zedníka. Jako zaměstnanec stavebních podniků jsem pak mohl poznávat další města i se podílet na jejich výstavbě. Po roce 1989 jsem se dostal i do Drážďan, což pro mě byla zajímavá zkušenost. Po návratu z Německa jsem začal pracovat jako živnostník. Moc rád na to vzpomínám, protože jsem byl sám sobě vedoucím.

Vedle práce, která byla vlastně i mým koníčkem, jsem se od mládí věnoval sportu. Už jako malý kluk jsem chodil s rodiči na fotbalová, hokejová a tenisová sportovní utkání v Jablonném. Od roku 1956 jsem byl registrovaným žákem místního fotbalového oddílu. V pozdějších letech jsem pracoval i ve fotbalovém výboru, vykonával funkci zdravotníka a k fotbalu jsem nakonec přivedl i svého syna Petra.

Co ve Vás vzbudilo zájem o historii? A specializujete se na nějakou část dějin?
Na počátku všeho byl odborný učitel dějepisu a zeměpisu zdejší měšťanské školy Josef Šichan, kterému jsem po škole chodil na faru pomáhat do bývalého městského archivu a muzea. Měl jsem za úkol vyhledávat mu papíry, na kterých bylo primárně napsáno Deutsch Gabel – původní německý název města Jablonné a vlastně i bývalého politického okresu. A právě tak jsem se poprvé začal seznamovat s místní historií. Navíc pan učitel byl sám sběratelem starých místopisných knih i pohledů a velkým fotbalovým fanouškem. Já osobně se specializuji na období od roku 1900 do roku 1950, tuto dobu mám dokumentovanou obrazovou přílohou. Přes pohlednice jsem začal zjišťovat historii jednotlivých vyobrazených míst – památek, továren, měšťanský domů, ale i osudy jednotlivých obyvatel a spolků.

Vaším koníčkem je sběratelská činnost. V jaké oblasti?
Na prvním místě jsou to staré místopisné pohlednice bývalého politického okresu Deutsch Gabel, který zahrnoval oblast od Svoru přes Cvikov, Jablonné, Dubnici, Křižany a směrem na sever od Horního Sedla po Krompach. Především se však společně s dětmi specializujeme na samotné město Jablonné a jeho náležící vesnice jako Lvová, Petrovice, Kněžice, Postřelná apod. Na druhém místě jsou to všechny upomínkové předměty a památky jako jsou odznaky, mapy, erby, knihy, faktury, obrazy, porcelán – zkrátka všechno co upomíná na původní obyvatele města a přibližuje jejich každodenní život.

Publikoval jste někdy svou činnost? Pokud ano, jak?
Již několik let svými pohlednicemi přispívám do různých populárně naučných knih, odborných sborníků i časopisů. Několikrát jsem měl pohlednice zapůjčené i na společné výstavě sběratelů a moje dcera si je zapůjčuje jako obrazový materiál na přednášky, které jako kastelánka zámku Lemberk vede. Avšak největší radostí je pro mě spolupráce s vedením města, kde vidím, jak pohlednice může posloužit jako podklad pro obnovu nějakého zapomenutého místa či restaurování památky. Naposledy to byl například pomník obětem z 1. světové války na hřbitově.

Co plánujete v nejbližší době?
Společně se svými dětmi právě připravujeme knihu o Jablonném, která se bude skládat hlavně z našich starých pohlednic. Na ni by pak měl navázat druhý díl s pracovním názvem okolí Jablonného, který by měl zahrnovat oblast bývalého soudního okresu Deutsch Gabel.

Autorka rozhovoru: Květa Širová

1 | Jablonné v Podještědí je jedním z nejstarších měst severních Čech. Foto: archiv Paklisport.
2 | Bazilika Minnor Svatého Vavřince a Svaté Zdislavy je místem posledního odpočinku Sv. Zdislavy.
3 | Mokřady u zámku Nový Falkenburk jsou jednou z přírodních zajímavostí města. Foto: Jan Berounský.
4 | Zámek Lemberk – původně středověký hrad založený v polovině 13. století Havlem z rodu Markvarticů. Foto: archiv Paklisport.
5 | Zdislavina studánka je oblíbeným výletním místem. Její voda má podle pověsti léčivé účinky.

KRAJEM

JABLONNÉ V PODJEŠTĚDÍ – BRÁNA DO LUŽICKÝCH HOR

Je to město pyšnící se dlouhou a bohatou historií. První zmínka byla v listinách zaznamenána již v roce 1249, je tedy jedním z nejstarších měst severních Čech. Nejstarší dobu připomíná kostel Narození Panny Marie, jehož věž upravená na vyhlídku nabízí jedinečný pohled do okolí. Největší rozvoj zažilo Jablonné v Podještědí ve 13. století, a to díky Havlovi z Lemberka (z rodu Markvarticů) a jeho manželce Zdislavě. Jimi založený dominikánský klášter s kostelem sv. Vavřince byl v 18. století přestavěn do dnešní barokní podoby (Bazilika minor) a tvoří dominantu města. Bazilika postavená architektem Johannem Lucasem Hildebrandtem je dodnes poutním místem a sv. Zdislava z Lemberka je v ní pochována. Sv. Zdislava je patronkou Litoměřické diecéze a Libereckého kraje. V době svého života uzdravovala chudé i nemocné a vedla příkladný život podle křesťanských pravidel. Proto byla také v roce 1907 prohlášena za blahoslavenou a v roce 1995 papežem Janem Pavlem II. za svatou.

Mezi nejstarší památky města dále patří i zbytky městských hradeb s torzem dolní (pražské) brány, jejíž vyobrazení se dostalo i do městského znaku, nebo Špitální kaple sv. Wolfganga. Opomenout bychom ale neměli ani barokní morový sloup z roku 1687 či rokokový lovecký zámeček Pachtů z Rájova, v němž přenocoval císař Josef II. a krátce se zde zastavil i Napoleon Bonaparte. Za zmínku stojí také zámeček Nový Falkenburk, který dnes slouží jako dětský domov.

Jablonné je pomyslnou branou do Lužických hor, které jsou plné skalních měst, vyhlídek, starých hradů, lesních cest a pěšin. Mezi největší turistická lákadla v okolí patří zámek Lemberk nebo Zdislavina studánka, která je vyhledávaným místem i proto, že podle pověsti je její voda léčivá.

Přírodní zajímavostí jsou Mokřady na hranici centra města. Tůně a louky jsou domovem řady ohrožených a chráněných druhů rostlin a živočichů.

Město se těší čilému společenskému životu. Mezi nejznámější akce, které se v Jablonném v Podještědí každoročně konají, se řadí Zdislavina pouť a městské slavnosti, Žehnání Zdislavina pramene, Malevil Cup nebo Běh okolo Lemberka.

Více informací najdete na www.jablonnevp.cz.
Text: Květa Šírová

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČ 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedkyní je Květa Šírová. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 5/2017 vyšlo 2. května 2017, uzávěrka byla 14. dubna 2017.

magazin.kraj-lbc.cz www.facebook.com/krajlk

Liberecký kraj